

AUTOR: DAWID NIECZYPOR

TEMAT: SZEKLA, SZPERK I SŁOWIANKA, CZYLI SSAKÓW PODRÓŻE MAŁE I DUŻE

PRZEDMIOT: BIOLOGIA

CZAS:

45 MIN

GRUPA WIEKOWA/KLASA:

IV

ODWOŁANIE DO PODSTAWY PROGRAMOWEJ/OGÓLNE CELE:

13. RÓŻNORODNOŚĆ I JEDNOŚĆ ŚWIATA ZWIERZĄT: SSAKI. UCZEŃ/UCZENNICA:

- Przedstawia różnorodność środowisk życia i cech morfologicznych ssaków;
- Dokonuje obserwacji przedstawicieli ssaków (zdjęcia, filmy, schematy, okazy naturalne w terenie itd.) i przedstawia ich cechy wspólne oraz opisuje przystosowania ssaków do życia w różnych środowiskach.

CEL LEKCJI – PO TEJ LEKCJI UCZNIOWIE I UCZENNICE DOWIEDZĄ SIĘ:

- O różnorodności życia ssaków;
- W jaki sposób można obserwować przedstawicieli ssaków;
- Dlaczego ssaki migrują.

OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE – PO TEJ LEKCJI UCZNIOWIE I UCZENNICE WYJAŚNIĄ:

- Z czego wynika różnorodność życia ssaków;
- Po co ssaki zmieniają środowisko życia;
- Za pomocą jakich narzędzi mamy możliwość obserwować ssaki.

METODY, FORMY, ŚRODKI DYDAKTYCZNE WYKORZYSTYWANE PODCZAS ZAJĘĆ:

- Rozmowa;
- Film edukacyjny;
- Komputer/laptop;
- Rzutnik multimedialny;
- Głośniki;
- Udostępniony dokument (docs.google.com);
- Analizowanie mapy;
- Wyszukiwanie informacji (film, podcast).

ZAŁĄCZNIKI:

- Załącznik nr 1: Kod QR do podcastu o morświnach.

ŹRÓDŁA:

- Mapa z zaznaczonymi wędrówkami helskich fok:
http://www.fokarium.pl/mapy/mapa_fok.php
[dostęp z dnia 16.09.2020];
 - Fokarium „na żywo”:
<http://www.fokarium.pl/fokariumnazywo.htm>
[dostęp z dnia 16.09.2020];
 - Film *Wielkie migracje*:
<https://www.youtube.com/watch?v=YuRZ2j2IzmU>
[dostęp z dnia 16.09.2020];
 - Artykuł dra Marcina Zalewskiego *Zmiany zasięgu gatunku*:
<http://www.zycieaklimat.edu.pl/index/?id=ad61ab143223efbc24c7d2583be69251>
[dostęp z dnia 16.09.2020].
-

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

UWAGI METODYCZNE

UWAGI TEMATYCZNE

WSKAZÓWKI DO PRACY ZDALNEJ

WPROWADZENIE

Na początku spotkania zapisujemy pytanie: Czy człowiek może żyć bez podróży?

Zachęcamy uczniów i uczennice do krótkiej dyskusji, która będzie również wprowadzeniem do lekcji. Możemy wspomnieć, że podróże rozwijają, inspirują, ale człowiek może bez nich żyć. Informujemy młodzież, że na lekcji porozmawiamy o wędrówkach i podróżach ssaków – koncentrując się przede wszystkim na fokach. Zapisujemy temat lekcji, zapoznajemy uczniów i uczennice z celami lekcji.

 4 minuty

Korzystając ze strony: <https://docs.google.com/> udostępniamy uczniom i uczennicom dokument z zapisanym pytaniem. Ważne, żeby dokument można było edytować, wówczas uczniowie i uczennice zapisują swoje przemyślenia.

ROZWIĘCIE

Zapoznajemy uczniów i uczennice z fragmentami filmu *Wielkie migracje*:

- od 12 minuty i 30 sekundy do 19 minut i 50 sekundy oraz
- od 26 minuty do 32 minuty i 35 sekundy.

 15 minut

Możemy zachęcić uczniów i uczennice, aby po lekcjach obejrzeli cały film.

Prosimy uczniów i uczennice, żeby na podstawie filmu powiedzieli, jakie są powody migracji ssaków. Moderujemy dyskusję i pomagamy uczniom i uczennicom w zapisaniu notatki w zeszycie.

 5 minut

Zadbajmy o to, aby w notatce znalazły się powody migracji ssaków wskazane w dwóch fragmentach filmu.

Wspominamy o tym, że coraz częstszym powodem migracji zwierząt są dynamiczne zmiany klimatyczne.

 2 minuty

Zwierzęta czasami po prostu nie mają wyjścia i muszą zmieniać swoje siedliska. Najczęściej miejsca bytowania zwierząt są niszczone przez człowieka lub stają się niebezpieczne.

Wprowadzamy uczniów i uczennice w kolejne ćwiczenie. Pytamy młodzież, czy domyślają się, kto stoi za imionami zawartymi w temacie. Zbieramy propozycje.

 2 minuty

Korzystamy z zasobów strony internetowej www.fokarium.pl

Wyjaśniamy uczniom i uczennicom, że to imiona helskich fok, które będziemy śledzić. Włączamy stronę internetową: http://www.fokarium.pl/mapy/mapa_fok.php i wybieramy po kolei imiona fok: Szekla, Szperk, Słowianka. Analizujemy trasy wędrówek fok. Informujemy uczniów i uczennice, że foki wybierają się na samotne długie wędrówki (czasami do 1000 km), ale najczęściej wówczas, gdy są jeszcze młode – często z powodu poszukiwania nowych terytoriów.

 10 minut

Warto w tym punkcie analizować wędrówki fok wraz z nazywaniem państw, wysp, cieśnin, zatok. To ciekawy sposób na przypomnienie wiadomości z geografii.

Do odtworzenia strony internetowej potrzebna jest wtyczka Adobe Flash Player.

PODSUMOWANIE

W podsumowaniu ponownie zbieramy wypowiedzi uczniów i uczennic dotyczące powodów migracji ssaków i je komentujemy. Można podkreślić, że migracje zwierząt są rzeczą naturalną, ale obecnie coraz częściej wpływ na to mają zmiana klimatu oraz destrukcyjna działalność człowieka – zapoznajemy uczniów i uczennice z krótkim artykułem dra Marcina Zalewskiego z Centrum Badań Ekologicznych PAN.

Na koniec spotkania warto wspomnieć o innym mieszkańcu Bałtyku – morświnie – może to zainspiruje uczniów do ciekawych działań i pogłębiania wiedzy.

 7 minut

Jeśli zdążymy zapoznać uczniów z artykułem „Zmiany zasięgu gatunku” dra Marcina Zalewskiego, możemy przesłać uczniom link.

W załącznikach znajduje się kod QR dla młodzieży. Jeśli uczniowie i uczennice mają czytnik kodów QR w telefonie, wówczas szybko odnajdą artykuł w Internecie.

Podcast dotyczący morświnów – link w „Zachęceniu do refleksji”.

ZACHĘCENIE DO REFLEKSJI

Poznaliście już mapę ukazującą wędrówki helskich fok. Teraz możecie bliżej zapoznać się z tymi uroczymi zwierzętami na stronie helskiego fokarium: www.fokarium.pl [dostęp z dnia 16.09.2020]. Zachęcam również do wysłuchania podcastu o morświnach, czyli ssakach, które żyją w Bałtyku: <https://www.wwf.pl/aktualnosci/czy-zdazymy-uratowac-morswiny> [dostęp z dnia 16.09.2020].

ZAŁĄCZNIK NR 1: KOD QR DO PODCASTU O MORŚWINACH

Redakcja merytoryczna:

Natalia Konwerska, Joanna Gus

Redakcja językowa:

Tomasz Dalasiński, Aleksandra Szwagrzyk-Dalasińska

Projekt graficzny i skład:

Magdalena Hamera Kompot Studio

Wydawca:

Fundacja Emic, ul. Podgórna 50/2

87-100 Toruń,

**FUNDACJA
EMIC**

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Scenariusz powstał w ramach projektu „Grupa (wciąż) wielokulturowa” finansowanego z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej.
